

Dosarul nr. 2r-390/23
2-18011108-01-2r-11092023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central – D. Bosîi
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul, sediul Central – N. Bondarenco, T. Berdilă, S. Pilipenco

ÎNCHEIERE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

studiind cererea de recurs depusă de Anatolie Petroe și cererea de repunere în termenul procedural omis de declarare a recursului,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Jantîc împotriva lui Anatolie Petroe, intervenient accesoriu de partea pârâtului Adriana Petroe, cu privire la încasarea sumei-costului cotei părți din bunul imobil, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, sediul Central, prin care s-a restituit apelul declarat de Anatolie Petroe împotriva hotărârii din 28 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

constată:

La 23 aprilie 2010, Valentina Jantîc a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Petroe, care pe parcursul examinării a fost completată, în prin care a solicitat încasarea costului a ½ cotă-parte din bunul imobil situat în or. Cahul, str. A. Donici, 52, în mărime de 67 374 de lei, compensarea taxei de stat în sumă de 2 521 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

Prin hotărârea din 27 februarie 2012 a Judecătoriei Cahul s-a admis acțiunea depusă de Jantîc Valentina și s-a încasat în beneficiul acesteia de la Anatolie Petroe costul a ½ cotă-parte din bunul imobil amplasat în or. Cahul, str. A. Donici, 52 A, în mărime de 67 374 de lei, cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3 000 de lei și taxa de stat în cuantum de 2 022 de lei.

Prin decizia din 14 februarie 2013 a Curții de Apel Cahul s-a respins apelul declarat de Adriana Petroe și alăturatul Anatoliei Petroe, fiind menținută hotărârea din 27 februarie 2012 a Judecătoriei Cahul.

Prin decizia din 11 decembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Anatolie Petroe, s-a casat decizia din 14 februarie 2013 a Curții de apel Cahul și hotărârea din 27 februarie 2012 a Judecătoriei Cahul, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Cahul s-a respins ca

neîntemeiată acțiunea înaintată de Valentina Jantîc împotriva lui Anatolie Petroe.

Prin decizia din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Cahul s-a admis apelul declarat de Ignat Dumitran în interesele reclamantei Valentina Jantîc, s-a casat hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Cahul și s-a trimis cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a admis acțiunea înaintată de Valentina Jantîc împotriva lui Anatolie Petroe și s-a încasat de la Anatolie Petroe în beneficiul Valentinei Jantîc costul a ½ cotă-parte din valoarea bunului imobil amplasat în mun. Cahul, str. A. Donici, 52A, ce reprezintă suma de 67 374 de lei, cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în cuantum de 2 521 de lei și de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

La 23 octombrie 2020, Anatolie Petroe a depus cerere de apel preliminară împotriva hotărârii din 28 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Prin încheierea din 04 octombrie 2021 a Curții de Apel Cahul nu sa dat curs cererii de apel depuse de către Anatolie Petroe împotriva hotărârii din 28 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, fiindu-i acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul primirii copiei respectivei încheieri, pentru prezentarea apelului suplimentar, cu explicarea că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul s-a restituit, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de apel depusă de către Anatolie Petroe împotriva hotărârii din 28 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

La 16 august 2023, Anatolie Petroe a depus prin intermediul oficiului poștal la Curtea de Apel Cahul recurs împotriva încheierii din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, sediul Central, precum și cerere de repunere în termenul procedural omis de declarare a recursului, întocmite în limba rusă (vol. III, f.d. 148, 149-151, 152).

În conformitate cu art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând materialele dosarului, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Anatolie Petroe urmează a fi restituită din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție constată că cererea de recurs depusă de Anatolie Petroe împotriva încheierii din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, sediul Central, precum și cererea de repunere în termenul procedural omis de declarare a apelului sunt redactate în limba rusă.

La capitolul dat Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție învederează că, art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 9

alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească statuează că, procedura judiciară se desfășoară în limba de stat – limba română.

Deopotrivă, în conformitate cu art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română.

Așadar, principiul utilizării limbii oficiale, consfințit în Declarația de Independență a Republicii Moldova, în art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească și art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, impune ca judecarea cauzelor civile să aibă loc în limba oficială a statului.

Principiul utilizării limbii oficiale impune obligația participanților la proces de a se conforma condițiilor de admisibilitate a cererii de chemare în judecată, cererii de apel și cererii de recurs, *inter alia* de a fi redactate în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

Având în vedere că discuțiile referitoare la accesul la justiție urmează a fi purtate în sfera legislației procesuale ca lege specială, este inadmisibilă punerea pe rol a unei cereri de recurs redactate într-o limbă străină.

Acest deziderat se aliniază și practicii constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care în cauza *Ivanova vs Finlanda* (decizia din 29 mai 2002), a statuat cu titlu de principiu că, regulile privind limba în care trebuie redactate contestațiile sunt concepute, fără îndoială, pentru a asigura administrarea corespunzătoare a justiției și respectarea certitudinii juridice, iar orice persoană este liberă să introducă acțiuni în instanță atât timp cât acestea vor fi formulate în limba de procedură în care urmează a fi desfășurată examinarea cauzei.

În aceste condiții, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba română, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs. Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba română, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a îndeplini justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba română.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de *Anatolie Petroe* este redactată într-o altă limbă decât cea în care se desfășoară procedura judiciară, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi restituit.

În conformitate cu Declarația de Independență a Republicii Moldova, art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească, art. 24 alin. (1), art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie cererea de recurs depusă de *Anatolie Petroe* împotriva încheierii din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, sediul Central și cererea de repunere în termenul procedural omis de declarare a recursului, adoptată în cauza civilă

intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Jantîc împotriva lui Anatolie Petroe, intervenient accesoriu de partea pârâtului Adriana Petroe, cu privire la încasarea sumei-costului cotei părți din bunul imobil, compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni